

DOMOLJUB

Izšla je vsak četrtek. Cena ena je 2 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuj države 6 K.) — Posamezna številka se prodaja po 10 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica —

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1917.

Leto XXX.

Par gospodarskih!

Kako je vojska vse narobe obrnila, vidimo tudi pri sladkorju. Iz naše države smo sladkor vedno v velikih množinah izvažali; poleg lesa smo imeli za ven največ še sladkorja na prodaj. Zdaj ga manjka; obeta se prav v kratkem manjša količina na osebo, nego velja dozdat. Količina na papirju tudi prav nič ne pomaga, če ni blaga. Da toži Italija za sladkorjem (in premogom), in da je tam sila drag, da je na Bolgarskem in Turškem dosegel naravnost blazno ceno (govori se, da dajejo po 100 jajc za eno kilo sladkorja), tudi ni nič čudnega, ker tam so ga vedno kupovali drugod. Da ga pa pri nas manjka, to je prav poseben z vojsko zvezana prikazen.

Cukrovka, kakor imenujejo Čehi sladkorno peso, je lani slabo obrodila, ker ni bilo dovolj umetnih gnojil, zlasti amoniaka, ki ga ravno ta rastlina obilo potrebuje. Manj pese pomeni manj sladkorja. Tu je torej prvi vzrok, zakaj ga manjka.

To pa še ne more razložiti sedanjih razmer. Pač pa je res tehten vzrok ta, da sladkor pomeni za nas zlato, ker zanj dobimo v zameno blago iz tujine. Lansko pšenico iz Romunije je privabil samo naš sladkor; ravno tako smo dobili mnogo različnih reči — sira, čokolade itd. iz Švice na sladkorjev račun in marsikaj tudi z Danske in Holandske. Kupčija gre danes tisto staro pot, kakor takrat, ko se je blago menjavalo z blagom brez denarja. Ceilo doma je ta pot že navadna, kamo-li s tujimi državami. Lani smo se imeli zlasti sladkorju zahvaliti, da je vrednost našemu denarju nekoliko poskočila, ali da vsaj ni padala.

Sladkorja se tudi mnogo več doma porabi. Vojaštvo ga potrebuje v svoje

vojaško-tehnične namene in za preživljanje, tudi ljudstvo v zaledju ga raznovrstno uporablja. Zdaj se namerava obrtnikom skriti množina, ki se jim je dozdat dajala za razne sladke in poslane izdelke, na 40 odstotkov. Prav je to, da se tisti izdelki, ki jih kupuje samo gospoda, znatno skratijo; toda razni odcedki iz sadja in marmelade so važna hrana za ljudstvo sploh. Za tako izdelovanje bi se moralo poskrbeti sladkorja v zadostni množini.

Zapisali smo to žalostno povest o sladkorju iz dveh razlogov: najprej zato, da izvedo naši bralci, kako in kaj, in da jih razmere ne zalotijo nepripravljenih. Potlej pa za to, da povemo gosposki, da mora v sedanjih časih z vso odločnostjo skrbeti za to, da se bo tisto malo sladkorja, kar ga pride na trg, pravično razdelilo. Dozdat...? Nekateri trgovci so srečnejši, drugi manj, nekateri ga pa sploh ne morejo dobiti. To je v veliko škodo, ker kdor proda sladkor, želi, da kupec tudi druge reči pri njem kupi, in zato so tisti trgovci, ki do sladkorja ne pridejo, dvakrat tepeni. Cesar ni, se dati ne more. To vsi umevamo. A to, kar je, mora biti tako razdeljeno, da bo vsak dobil svoj, četudi majhen del.

O denarju se med ljudmi mnogo govori. Vidi se, da so vse reči vsak dan dražje, torej denar vsak dan manj vreden. Kdor pošilja kaj v tujino, n. pr. ujetnikom, mora šteti neprimerno več našega denarja za en frank; nego bi bilo treba pred vojsko. Pa pride zraven še splošna črnogledost in tako se rode prorokovanja temna kot noč, kaj bo z našim denarjem. Za to pa recimo tu par potrebnih! Najprej to, da med vojsko in po vojski naša veljava v naši državi ostane, kakor je bila. Sto kron je bilo pred vojsko sto kron, je med vojsko in ostane po vojski. Pogodbe, ki so

sklenjene med avstrijskimi državami merijo, kolikor se tiče denarja, na našo veljavo. Dolžnik ostane dolžan tisto svoto našega denarja, ki jo je postal dolžan, ko je posojilo prejel; kupec je dolžan plačati tisto svoto, za katero se je pogodil — vse v naši kronski veljavi. Dolžnik je zdaj seveda na boljšem, ker je vse, kar pridela, izdelal — tudi osebnostno delo — mnogo dražje, veljava njegovega dolga pa stara, toda ravno to nam izpričuje, da ostane denarna veljava v pogodbah med našimi državljani neizpremenjena. Drugače je pa seveda za tiste dolgovce, ki jih imajo naši državljani plačevati v druge države in pri katerih je bilo določeno, da se morajo plačati v denarni veljavi tuje države. Taki dolžniki bi bili seveda udarjeni, toda pomisliti moramo, da je vrednost denarja padla pri vseh državah, in da bodo vsled tega splošne razmere ob sklepanju miru sile vse, da se v tem oziru med seboj dogovore in pravično razdele nova bremena.

Sploh moramo pričakovati, da bo sedanja vojska spravila države bolj skupaj, nego so bile pred vojsko. To se seveda zdaj, ko so sovražniki našo ponudbo za mir tako surovo odklonili, čudno sliši. Vendar pa ogromna množica novih vprašanj, kako naj se gospodarstvo po vojski preuredi, nujno zahteva, da se rešijo v skupnem sporazumu. Zdaj ga še ni, toda enkrat mora priti in z njim zaželeni trajni mir.

Zakaj manjka mleka?

Trpka je tožba, da hudo primanjkuje mleka. Po raznih aprovizacijskih odborih, v naglici sestavljenih, se ugiblje in ugiblje, kako priti do mleka. Glavno sredstvo vi-

dijo v rekviziciji. Sodimo pa, da je velika napaka, da se k takim posvetovanjem ne pritegnejo osebe, ki imajo kaj izkušnje in poznajo razmere po deželi. Vzroki, da manjka mleka, so razni. Eden je ta, da so mesta imela v miru navado kupovati in dobivati svoje potrebščine le iz bližnje okolice. Daljni kraji so bili po krivdi meščanstva, pa tudi po krivdi kmetov premalo pritegnjeni k mestni aprovizaciji. Sedaj se to mašuje. Drugi vzrok je ta, da sedaj na kmetih veliko več mleka porabijo, kakor v mirnih časih; manjka moke, zabele, sladkorja, zato je velika dobrota, če imajo sploh mleko na razpolago. Ne sme se pa prezreti, da imamo na Kranjskem vsaj dve tretjini ubožnega ljudstva, ki živi na kupilu.

Neupravičena je misel, da je na kmetih vsega v obilici. Pri raznih rekvizicijah se je dozda ravno na domače potrebe preveč pozabilo. Pri vseh popisovanjih živil bi morali zapisati ne samo tiste, ki kaj imajo, ampak tudi tiste, ki nič nimajo.

Tretji vzrok, da manjka mleka, bo to, da so se dolgo preveč učitile cene mleku. Za eno kravo se porabi na leto vsaj 35 met. stotov suhe klaje. Seno pa je po 13 K met. stot, tako da znese vrednost mrve na leto 450 K. Krave sedaj slabo molzejo, ko ne dobe nobenega priboljška; tudi je s kravami precej dela. Če računamo množino mleka od ene krave povprečno 1000 litrov na leto, pa bo prej preveč kot premalo. Tistih patentiranih mastnih krav mlekaric pa že ni Bog ve kaj veliko. Vrednost 1000 litrov mleka po 30 vin. pa znese šele 300 K.

Četrty vzrok, da manjka mleka, je to, da po mnogo družinah po cele mesece ne poznajo druge zabele kakor masleno; ker špeha ni, se veliko več mleka podela za maslo, kakor prej; a to zadnje tudi zaradi tega, da ostane pinjenec za prešiče, za katere manjka druge obloje.

Peti vzrok, ker se je brž v začetku vojske uradno ukazalo, teleta rediti; ta uradna zapoved je sicer pozneje odnehala, a kmetje sedaj po lastni pameti vseeno redijo teleta, kolikor jih morejo. Reja telet je od 4 odstotkov poskočila na 24 odstotkov vse živine. Teleta so použila najboljše kravje mleko, použije pa mlada živina tudi najboljše seno. Število molznih krav se najbrže ni nič povečalo, raje narobe, saj smo stare in mlade krave povračini že oddali vojaščini.

Ker je torej res občutno pomanjkanje mleka in se bo tudi v kratkem pričela rekvizicija masla po občinah, kaže sedaj, da z rejo telet sicer čisto ne prenehamo, vendar pa malo odjenjamo, v ta namen, da se pomnoži po deželi število krav. Število krav je mogoče sedaj hitro pomnožiti. Vzporedno s tem je pa treba tudi za biko skrbeti, kar se je morda prezrlo.

Pregled po svetu.

Za skupnost. V Zadru so se zbrali dne 13. jan. na poziv dalmatinskega deželnega glavarja dr. Ivčevića zaupniki hrvatske

stranke k skupnemu posvetu. Sklenili so soglasno, da izražajo čustva zvestobe in vdanosti dalmatinskega prebivalstva cesarju in hiši habsburški; dalje so izrekli zahvalo vsi brambni sili na suhem in na morju. Razglašajo tudi, da se hočejo zavarovati najdoločneje proti vsakemu nasilstvu glede narodne posesti in razkosanja hrvatskih in slovenskih dežel, katerih obstanek pod močnim varstvom habsburških vladarjev je pogoj kulturnega in gospodarskega razvoja Jugoslovancev. V drž. zboru hočejo dalmatinski poslanci skupno z ostalimi zastopniki slovenskega in hrvatskega naroda nastopiti.

Državni svet na Poljskem. V navzočnosti obeh generalnih guvernerjev na Poljskem, nemškega pl. Beselerja v Varšavi in avstrijskega feldcajkmajstra Kuka v Lublinu se je 14. jan. t. l. v varšavskem kraljevem gradu otvoril državni svet kraljevine Poljske. Generalni guverner pl. Beseler je rekel, da je državni svet vpoklican v to, da izvrši temeljna dela za novoustanovljeno poljsko državo. Oba generalna guvernerja sta naglašala, da boj za samostojnost Poljske še ni končan in da je poljsko ljudstvo poklicano, da pospešuje znajo zavezniki velesil srečnje Evrope, ker bo ta zmaga tudi zmaga Poljske.

Tako-le hočejo... V Milanu je predaval na vseučilišču neki Gaetano Salvemini o načrtu, po katerem bi ententa rada razkosala Avstrijo. Predstavljala si je to reč tako-le: Češka, Moravska in Slovaška samostojna država. Zahodna Galicija pride h kraljevini Poljski, vzhodna Galicija k Ruski; romunski del Bukovine in Erdeljske pride k Rumuniji, srbo-hrvatske dežele se združijo v jugoslovansko državo. — Italijanske pokrajine pripadejo Italiji in ostanek z Ogrsko vred naj se združi z Nemčijo, ki bi potem ne bila nevarna.

Švica mobilizuje. Zvezni svet v Švici je v sporazumu z armadnim vodstvom znatno zmanjšal število čet na meji. Od začetka tekočega leta pa je smatral zvezni svet za primerno, da ukrene obsežne previdnostne odredbe in je zato odredil mobilizacijo druge divizije ter še ne sklicanih delov IV. in V. divizije na dan 24. jan. Zvezni svet je slejkoprej prepričan, da bodeta obe vojujoče se stranki tudi v bodoče v polni meri spoštovali nevtralnost Švice. — Švica je bila doslej takorekoč miren otok na razburkanem morju. Vsi njeni sosede se bijejo. Ker se na ob francosko-švicarski meji zbirajo francoske čete s topništvom, avtomobili in letalci, se hoče tudi Švica zavarovati. Pariški listi sporočajo, da so Italijani že izpraznili mesto Como ob meji južne Švice (severno od Milana). Ako pošlje Italija v Como več čet, se bo oborožila tudi Švica. V Švici je precej razburjenja.

Grčija je sprejela v polnem obsegu zahteve sporazuma. Angleški poslanik se je zopet vrnil na svoje mesto. Ententa zahteva nadzorstvo nad pošto in brzojavom, dalje da se izpuste ujeti Venizelovci, da se določi odškodnina za vse osebe, ki so bile v decembrskih dneh ubite itd. Še le, ko se to zgodi, bo odpravljena blokada. — Venizelovce so že izpustili iz zaporov; blokada pa še ni odpravljena.

Svetovna vojska.

Topniški boj na Primorskem. — Razstrelba na Tirolskem. — Ruska ofenziva v vzhodnih Karpatih in ob izlivu Sereta brez uspeha. — Nemci zasedli Nanesti. — Dogodki na morju.

VOJSKA Z ITALIJO.

Novi poizkusi na Krasu. Od časa do časa je bilo čuti zadnje dni, da je besnel silovit topovski ogenj na Krasu. Naši in Italijani razpolagajo z zelo močno artiljerijo; zdi se, kakor da bi oba nasprotnika čakala drug na drugega, kateri bo prej udaril z vso silo. Tudi ob sredaji in zgornji Soči je divjal hud topovski boj.

Razstrelba v tirolskih gorah. Na Laguzovi v Dolomitih je ločil naše čete od sovražnih skalnat rob. Tega so naši podminirali. V noči od 13. na 14. jan. so sprožili mino, skalnata stena je zletela v zrak in med obema nasprotnima postojankama je nastal globok, neprebraden prepad.

RUSKO-ROMUNSKO BOJIŠČE.

Na Poljskem in v Galiciji so bile le posamezne praske; živahnije je sovražnik deloval le v Voliniji, pa je kmalu ponehal z napadi.

Ruska ofenziva v Berečkem gorovju. Med dolinama Casinu in Susita Rusi trdovratno nadaljujejo svoje napade; ruski poveljnik Brusilov neprenehoma goni svoje množice proti našim postojankam. Več ruskih navalov je bilo krvavo osbitih. Sovražniku se je posrečilo, da je zasedel neko višino, a jo nadvladuje druga gora, ki jo imajo zasedeno naši. Ta uspeh so dosegli Rusi le vsled debelega snega, ki ga je v Karpatih 4 do 5 metrov, in je zakril vse žične ograje; Rusom se je posrečilo vrhu žičnih ograj prodreti na onem mestu v našo postojanko.

Zakaj ravno tu Rusi tako srdito napadajo in gonijo svoje divizije v smrt, ni težko uganiti, če pogledamo na zemljevid. Iz tega gorovja ni daleč v dolino Trotusa; ako pa naši prodre v to dolino, izgube Rusi in Romuni važno železnico ob Seretu; za dovoz živil, municije in rezerv jim ostane le še ena železnica iz Jasija v Galac, ki bi pa ne zmogla vsega prometa. Poleg tega bi prišla v nevarnost vsa ruska armada v južni Moldavi ob Seretu in bi se morala umakniti proti severu in za Prut. Vsled tega so vrgli Rusi v ta odsek bojne fronte vse razpoložljive rezerve, da odvrnejo pretečo nevarnost. Celo romunske čete so vrgli tu v boj, dasi so nameravali romunsko armado prej prenosovati, preden bi zopet posegla v boj. Romunsko armado je bilo namreč sovražno vodstvo popolnoma izločilo od fronte, tako da so se naši povsod nekaj časa borili le z Rusi.

Važen uspeh pri Namolozu. Dočim so zavezniki ob spodnjem Seretu povsod vrgli sovražnika na levi breg, se je bil še držal pri Vadeni in Namolozu. Pri Namolozu je sovražnik napravil utrjeno mostišče, ki mu je služilo za zbiranje čet k napadu. Od tu so ruske čete napravile več napadov, ki so pa ostali vsi brezuspešni. Zelo važna

točka tega mostišča je kraj Nanesti. 19. januarja so nemški polki napadli ta kraj in ga osvojili v naskoku. Ta uspeh je precejšnje važnosti, ker so s tem Rusi potisnjeni k Seretu in ker od tu sedaj nemški topovi lahko motijo promet na železnici, ki teče na levem bregu Sereta. Rusi so tako trdovratno branili ta kraj, da je prišlo v mestu do srditih pouličnih bojov. Ker so nemške baterije in strojne puške obstreljevale sovražnika od strani, so imeli Rusi v tem boju velike izgube ranjenih in mrtvih; ujetih pa je bilo v Nanesti 555 mož.

Boji ob izlivu Sereta in ob Donavi. V kotu med Seretom in Donavo, pri mestu Vadani se še drže nekateri ruski oddelki na desnem bregu Sereta. Da bi izboljšali svoj težavni položaj — za hrbtom imajo Seret — so poskušali Rusi pretekli teden tudi tukaj z ofenzivo. Z veliko premočjo so napadli prednje turške čete in jih potisnili nekoliko nazaj v glavne postojanke;

lo je pa to, da so mogli Nemci spraviti težke topove na tamkajšnjo fronto. Falkenhaynova armada je imela eno samo cesto, po kateri bi se v rednih časih lahko prevažali težki topovi; toda ta edina cesta je bila razrita in spremenjena v reko močvirja in blata. Polje okrog je vse zmehčano vsled zimskega deževja in kljub temu so Nemci spravili svojo težko artiljerijo pred Foksani in k Seretu.

MACEDONSKO BOJIŠČE.

Na macedonskem bojišču so se pretekli teden bili le boji manjšega obsega. Sovražnik je že obupal, da bi tu mogel doseči kak uspeh, zato so se srbske oblasti že umaknile iz Bitolja. Zanimiv je ta-le dogodek: Zadnje dni so bili Francozi prisiljeni, da so izpraznili neko svojo postojanko. Drugi dan je priletel nad bolgarsko črto sovražni letalec in vrigel med bolgarske čete papir, na katerem so stale bese-

Kako love Angleži nemške podmorske čolne. Dne 12. januarja je opazil neki nemški podmorski čoln v Kanalu neki parnik. Podvodnik da takoj znamenje, naj se ustavi in pošlje čoln. Nemški mornarji so jasno videli na parniku dansko zastavo, na ladji pa napis danskega parnika »Kai Danmark«. Poveljnik podmorskega čolna je sodil, da ima pred seboj nedolžen nevtralen parnik, zato se približa na par sto metrov razdalje. V tem trenutku pa zagrmí s parnika več topov in toča krogei obsuje nemški podvodnik, ki se je komaj rešil s tem, da se je potopil z vso naglico.

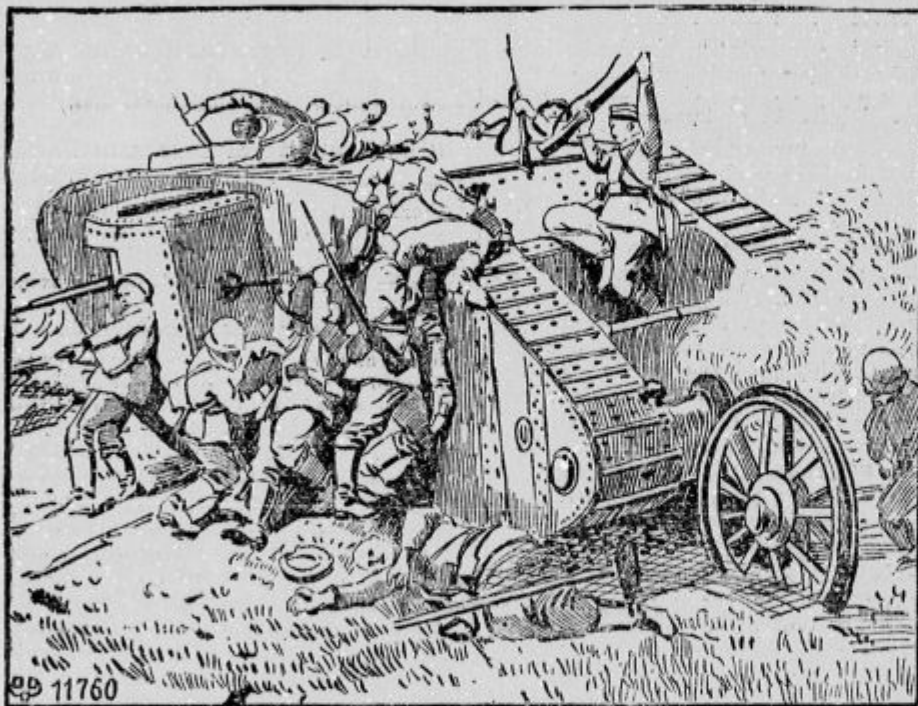
Uničena japonska križarka. Na japonski križarki »Tsukuba« je nastala eksplozija. Ladja je popolnoma zgorela in se je potopila v 20 minutah, potem ko se je prelomila v dva dela. Posadka je štela 820 mož; koliko je potopljenih, se še ne.

Naš cesar pri kranjskem pešpolku »Cesarjevič«. Pretečeni teden je prišel naš cesar na Tirolsko. Ob tej priliki je obiskal tudi tirolsko fronto in zlasti one čete, katerim je lani sam poveljeval. Njegovo Velikanstvo je obiskalo tudi naše »Janeze«, ki so v dobrem razpoloženju pozdravljali svojega vrhovnega vojnega gospoda.

Mirovno gibanje.

Ugibljejo in ugibljejo. Ko se začne o kakem važnem vprašanju vrtati in razpravljati po časopisih, čujemo toliko različnih misli in sodb, da končno človek ne ve, pri čem da je. Tako je tudi z vprašanjem o miru. Toliko je gotovo, da stvar sedaj ne bo zaspala, ker je stalno na dnevnem redu. Iz vsega tega gibanja je razvidno, da se skoraj povsod pojavlja neka nevolja proti Angležem, da ljudstvo povsod želi miru, zlasti pa še na francoskem. Neki ugleden Skandinavec piše v berlinskem listu »Tageblatt«, da je bival delj časa v Franciji ter poudarja, da ljudstvo na francoskem nikakor ne sodi tako, kakor poročajo časopisi. Francozi Anglije ne sovražijo, zaupajo ji pa prav malo. — Piše se tudi o izstopu neke velesile iz entente in o francoskem državniku Caillauxu, ki dela na to, da bi Francija, Italija in Nemčija sklenile poseben mir.

Besedna vojna. Ko se je sprožilo mirovno vprašanje, se zastopniki entente izvijajo in skušajo zvaliti odgovornost na osrednji velesili. Kakšna je njih besedna vojna, naj pove naslednji odstavek iz odgovora, ki so ga poslali amerškemu predsedniku Wilsonu: »O prihodnjih pogodbah, ki bi naj zagotovile trajen mir, ni mogoče prej razpravljati, dokler se sedanji spor na zadovoljiv način ne poravnava. Mnenje zaveznikov pa je, da je nemogoče priti že danes do miru, ki bi jim zagisural, da se povzročena škoda popravi, vine odvzeto ozemlje, do katerega imajo pravico vsled napada, ki sta zanj odgovorni osrednji velesili in čigar namen je bil uničiti varnost Evrope. Zavezniki so prepričani, da se ne bojujejo za sebične namene, marveč za varstvo neodvisnosti narodov, pravice in človeštva.«

Iz bojov ob Sommi na Francoskem.

tu so pa Turki ustavili njihovo prodiranje.

Iz Dobrudže nemško - bolgarski topovi neprestano bruhajo ogenj in jeklo na utrdbe Galaca in na ceste in železnice, ki vodijo v to trdnjavo. Mesto vsled tega silno trpi, na več krajih je v njem izbruhnil požar. Mornariški arzenal in več skladišč gori. Z desnega brega Donave obstreljujejo zavezniki celo važni kolodvor Barbosi ob Seretu.

Ob spodnji Donavi neprestano grme topovi na obeh bregovih reke. Rusi skušajo večkrat s topovi z ladij motiti Bolgare v Dobrudži, pa nimajo sreče. Pri Isaceji so bolgarski topničarji potopili sovražno malo torpedovko in sedem tovnih ladij.

Nemško topništvo v Romuniji je pravzaprav največ pripomoglo k tolikim uspehom. Vsi ruski napadi zadnjih dni so se zrušili v ognju nemških topov, katerim ruska artiljerija ni kos. Pravo vojaško de-

de: »Bolgari, na svidenje pri Sueškem kanalu!«

FRANCOSKO BOJIŠČE.

Na francoski fronti so bili le krajevni boji. Pri Loos so Angleži z razstrelbo uničili kos nemškega jarka in udrli v nemško postojanko; toda sledil je takoj protinapad, v katerem so Nemci zopet vrgli Angleže nazaj. Pri Seresu so Nemci izpraznili dele svojih postojank. Angleži tega niso opazili in so štiri dni ljuto obstreljevali prazne jarke, nato so pa naskočili prazno črto in jo zasedli.

DOGODKI NA MORJU.

Uspehi podmorskih čolnov. Kapitan-ski poročnik Wünsche je potopil zadnje dni s svojim podmorskim čolnom 16 sovražnih ladij, ki so vozile premozg, koruzo, sadje, žveplo, ribe, soliter, železno rudo in drugo.

Izgredi v Petrogradu. Po mestu so demonstrirali zlasti dijaki, ki so pred tavrsko palačo, kjer zboruje дума, vpili: Proč z izdajalci! Ko jih je policija razgnala, so pa širili v velikih množinah oklice, v katerem so tudi naslednji stavki: »Ne vojskujemo se in ne stradamo za našo deželo, za našo svobodo, ampak za koristi angleških, francoskih in belgijskih kapitalistov, ki nas bodo še bolj izkoristili, kakor naši vladni organi. Naša vlada vara nas in izvoljene zastopnike ljudstva. Zato, bratje, hočemo skupaj držati in nastopiti proti izdajalcem, ki prodajajo našo domovino Angležem! ...«

Wilson namerava — kakor se poroča iz Newyorka — poslati še ta mesec nove note ententi, pa tudi osrednjim evropskim državam.

Tedenske novice.

Cesarju se pojde poklonit koncem meseca zastopstvo dežele Kranjske. Prav tako bodo prišli k cesarju tudi odposlanci drugih dežel.

Tujo snubitev zavržemo! Načelnik jugoslovanskega državnozbornskega kluba poslanec dr. Korošec je te dni sporočil ministrskemu predsedniku Clam-Martinicu in štajerskemu namestniku Clary-ju v imenu Slovencev, da avstrijski Jugoslovani z ogorčenjem odklanjajo ententine obete za osvoboditev avstrijskih Slovanov. Avstrijski Jugoslovani hočejo svojo bodočnost graditi le pod močnim žezlom Habsburžanov.

Povodenj. Mirna je preplavila ravnino pri Trzišču na Dolenjskem ter železniško progo št. Janž—Trebnje deloma razdrila. Poštna zveza s Sevnico in Karmelom je bila nekaj dni pretrgana.

Plaz zemlje se je utrgal pri Hrastniku 16. januarja in zdrsil skoraj do kemične tovarne. Več hiš je poškodovanih. Ljudje so se morali izseliti.

Brez luči. Ker manjka premoga, je moralo podjetje »Westen«, ki daje tok mestni elektrarni v Celju, ustaviti nadaljno obratovanje.

Legar na Reki. Za legarjem je doslej obbolelo na Reki 422 oseb; umrlo jih je za to epidemijo 31.

Smrtna kosa. Umrlo je v Lubinju kot begunec Mihael Leban iz Volarije pri Tolminu, star 80 let. — Na dunajski kliniki je umrl vojak Matevž Trpin iz Zibrs v Rovtahu. Služil je pri 27. pp. in bil zadet v trebuh od granate. Zapušča dva brata; eden se bojuje na laški fronti, drugega pogrešajo. — V Vel. Podlogu pri Krškem so pokopali vpokojenega gozdarja Jos. Pavlina. Služil je zvesto 40 let in bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. Dosegel je visoko starost 80 let. N. v m. p.

Vojna se pozna povsod. V Trstu je bilo leta 1916. rojenih 1768, umrlo je pa 4100 oseb. Podobno se je zmanjšalo število prebivalcev tudi leta 1915. Največ žrtev je zahtevala v Trstu jetika. — Na Reki je bilo lani rojenih 788 otrok, prejšnje leto 1174, leta 1914. pa 1921. Umrljivost med otroki je sedaj v obmorskih mestih precej večja, ker primanjkuje mleka.

Zagreb v vodi. Vsled neprestanega deževja je Sava narasla za 3 metre; okolica in nekatere zagrebške ulice so pod vodo.

Vihar iz sneg. Po celi južni Franciji so divjali zadnje dni hudi sneženi viharji. Gorati kraji so odrezani od prometa.

Vojaške novice.

Najvišje odlikovanje. Cesar Karel je v lastnoročnem pismu pohvalil velike zasluge nadvojvode Evgena za obrambo Primorja ter mu je podelil veliki križ reda Marije Terezije. S tem je naš vladar pokazal, kako mu je na srcu jugozapadna meja naše države in kako ve ceniti zasluge na tej fronti, ki se združujejo v osebi vrhovnega poveljnika maršala Evgena. S tem so obenem počestene tudi naše hrabre čete, ki stoje na braniku domovine.

Nabori. Črnovojniški obvezanci letnika 1899 se kličejo z razglasom z dne 20. januarja k naborom, da se dožene njih sposobnost za črnovojniško službo z orožjem. Naborni obvezanci se bodo zgledali dne 31. januarja 1917 v občinskem uradu svojega bivališča. Nabori bodo v dneh od 3. do 22. februarja.

Vojaška oprostitev. Vojno ministrstvo je izdalo na vojaška poveljstva odlok, po katerem smejo okrajna glavarstva črnovojnikom, ki prosijo za oprostitev črnovojniške službe, izdati dovoljenje, da smejo šest tednov v svoji civilni službi čakati rešitve vlozene prošnje. Enako dovoljenje smejo tozadevna politična oblastva dati tudi tistim črnovojnikom, ki so oproščeni samo do gotovega roka, a so vložili prošnjo za nadaljno oprostitev. V posebnih, uvaževanja vrednih slučajih smejo politična oblastva dati taka dovoljenja še za nadaljne štiri tedne. Ako v tem roku od vojaške oblasti ne pride nobene rešitve, mora dotični takoj odriniti k vojakom. Prošnje za zgornj označeno ponovno oprostitev pa se ne smejo vlagati šele tik pred poteklim rokom prve oprostitve, ampak vedno pravočasno. Političnim oblastim se je naročilo, da se pri podelitvi začasnih oprostitve posebej ozirajo na važnejša kmetijska podjetja.

V tolažbo. Iz Bele krajine smo prejeli naslednje vrstice: Tudi me zveste čitateljce »Domoljuba« se najtoplejše zahvaljujemo našim vrlim slovenskim fantom in možem, da se tako pogosto spominjajo nas deklet v domovini, ter nas tolikrat razvesele s svojimi srčnimi pozdravi in voščili, ki jih s posebno veseljem sprejemamo. Veliko zanimivega beremo tudi v pismih in prelepih pesmih; zato se tudi me prav pogosto spominjamo na vas, dragi vojaki, posebno v molitvi, in vam želimo srečnejše leto 1917. Ljubi Bog daj, da nam kmalu zasije zarja miru, in da bi se vi, zvesti branitelji naše širne domovine, zmagoslavno vrnili na svoje domove. Naj bi se zopet kmalu vrnila zadovoljnost, ki smo jo imeli v mirnem času. Ne smemo pa tudi pozabiti naših do smrti zvestih vojakov-junakov, ki so dali življenje za cesarja, nas in naše domove. Tudi tem moramo biti hva-

ležne; ostanejo nam v vednem spominu. Bog jim daj večni mir in pokoj! Vam pa, dragi vojaki, ki se še borite za nas, pošljamo mnogo vročih pozdravov iz mile slovenske domovine in kličemo: Bog vas živi in Marija!

Fozdravi naših vojakov. Podpisani slovenski vojaki srčno pozdravljamo vse prijatelje in znance z daljnih planin: Joško Krampelj, Ribnica; Verbič Stožice; Ign. Kotar, Dole pri Litiji; Iv. Mrzel, Polšnik. — Srčne pozdrave pošljamo podpisani slovenski fantje iz mrzle Galicije vsem bralkam in bralcem »Domoljubovim«: Jamar Jakob, Priblvas; Kozak Florijan, Prevalje; Tomažič Peter, Železna Kaplja; Srnjak Jožef, Ig pri Ljubljani. — »Domoljubov« naročnik Fr. Sinkovec nam je poslal lepo fotografijo slovenskih trdnjavskih topničarjev 305 cm možnarske baterije, ki so skupno praznovali tretji Božič na bojišču. V svoji sredi imajo božično drevesce, pod njim pa napis: 3. Božič — na polju, 1914—1916. Tudi harmonikarja imajo vmes. Bog Vas živi vrli fantje! — Razglednico smo spravili v zbirko za vojni muzej.

Kdor kaj ve za Franca in Barbaro Mržek, begunca iz Lukavice št. 14 pri Gorici, naj blagovoli raznaniti Josipu Gorišek pisarju pri c. kr. grapi št. 2, baraka 11 v Lebringu; pri njem se namreč nahaja sin Alojzij, ki je v velikih skrbah za starše.

Letalci za polete niso imeli ugodnega vremena. Dne 12. jan. so Lahi poslali par zračnih motovil, ki so vznemirjali Prosek in Trst. Škoda neznatna. Neki naš letalec, ki je napadel laško letališče v Beligni, se ni vrnil. Dne 13. jan. je italijansko letalsko brodevoje hotelo napasti letališče v Perseanu (tirolski trg Pergine). Napravilo je nekaj škode na polju, ranilo enega moža. Naši letalci so bili v ostrem boju z laškim letalskim brodevojem.

Podmorski čolni vedno silneje delujejo. Francoski upravni svet za paroplovstvo naznanja, da je prejšnji teden bilo zopet potopljenih 90 trgovskih ladij, med njimi 20 francoskih. Boje se, da ne bi bilo francosko trgovsko ladjeve popolnoma uničeno. Sicer hite, da bi zgradili dovolj novih ladij, a nadomestilo ni v primeri s končanimi ladjami.

Nekaj le mora biti res. Tuji (nevtralni) listi slikajo in opisujejo položaj na Ruskem kot jako resen. Sodijo, da je Rusija na predvečer vojaške prekucije. — Pišejo, da se je Stürmer ponesrečil, a zasebna poročila trde, da so ga hoteli umoriti.

Podmorsko vojsko hočejo Nemci poostriiti. Kadar bo primerno, bodo izročili v službo nebroj novoizdelanih velikih podmorskih čolnov, ki so umerjeni za dvamesečno vožnjo nad in pod morjem, ne da bi bilo treba kje pristati. S tem hočejo entento še bolj odrezati od zunanjih zalagališč municije.

Angleški vojaki so siti vojske, četudi njih časopisje bobna in vpije, da hočejo Angleži vojsko nadaljevati do skrajnosti. Listi navajajo pismo nekega angleškega vojaka, ki je pisal: »Govoril sem s tisoči vojakov raznih polkov,

a nisem dobil niti enega, ki bi bil vnet in voljan, da se vojska nadaljuje.»

S Francoskega se oglašajo nekateri ujetniki, ki so bili iz Srbije poslani naprej v Italijo, od ondi pa na francosko ozemlje. Tako je nedavno pisal iz La Roche (blizu mesta Nantes) četovodja Ramoveš Anton, doma v Bodovljah pri Škofji Loki. Pisma ne ponatiskujemo, ker je zasebnega značaja. Pristavlja pa: »Pisal bi marsikaj o svojem življenju, pa mi ne dopušča postava. Doslej sem še dosti pri zdravju, ranjen nisem bil ves čas vojne, hvala Bogu! Prehodil sem veliko sveta in dosti trpel. Mislim, da kaj takega več ne dočakam...«

Trdno spanje. Bitke ob reki Marne na Francoskem se je udeležil tudi neki 31 letni operni pevec, ki pa od tistega časa neprestano spi, dasi ni nič ranjen. Zila pravilno biže, sopenje je redno. Zdravniki, ki so se v mestu Bordeaux o tem posvetovali, so mnenja, da se bo mož še zbudil in da bo popolnoma zdrav.

Razne novice.

Imenovanje. Cesar je imenoval dose-danega bukovinskega deželne predsednika grofa Merana za zgornjeavstrijskega namestnika.

Samaritansko delo ljubezni. Cesarica Cita je dne 11. januarja na Dunaju obiskala zavod, na katerem se zdravijo v vojni oslepeli častniki in vojaki. Visoka gospa se je z vsakim posameznim vojakom prijazno pogovarjala in ga tolažila.

Minister cesarske hiše. Sedanji avstrijski zunanji minister je obenem minister cesarske hiše. Čuje se pa, da bodo zadeve cesarske hiše izročene novemu skupnemu ministru in da je za to mesto določen princ Konrad Hohenlohe.

Parnik »Zagreb« potopljen. Dne 14. januarja je neki sovražnikov podvodnik brez svarila potopil potniški parnik »Zagreb«, ki je vozil ob srednji Dalmaciji. Utonilo je 26 oseb.

Gorica je zdaj vsa opuščena in izpraznjena, kakor pišejo časopisi. Ker so Lahi v mestu postavili svoje baterije, ni drugače, kakor da so tudi naši namestili topove proti mestu. Pred Gorico na vzhodnem delu so Lahi zgradili obsežne utrdbene naprave.

Škoda! Begunci iz Braje poročajo, kakor pišejo listi, da so Romuni zažgali 500 tisoč q žita, ki je bilo namenjeno sicer Angliji, a bi ga bili sedaj naši zavezniki zaplenili. Tudi skladišča za olje so zažgali.

Tudi v Bukarešti so Slovenci. G. magr. Rafko Kozak piše, da je o Božiču prišel iz Sibinja v Bukarešt, kjer je maševal. Takoj so ga izvohale nekatere Slovenke, ki bivajo ondi in se veselile, da so našle duhovnika, ki zna slovenski. Na sv. Janeza dan so imele svoje sv. opravilo in spoved.

V notranjosti Rusije vre. Angleže skrbi položaj v Rusiji, ker se ponovno čujejo poročila o znakih prekucije. V Petrogradu, Kijevu in v Moskvi so bili zopet

nemiri. Ameriški denarni mogotci se boje pogajati z rusko vlado za dovolitev novih posojil.

Kako je na Ruskem. Neki trgovec, ki je dalj časa živel v Petrogradu in Moskvi, pripoveduje, da je sedanje življenje na Ruskem sila revno. Denarja srebrnega in bakrenega ni dobiti; meso je tako drago, da si ga morejo privoščiti le najbogatejši ljudje, 4 dni v tednu je meso sploh prepovedano; po cestah je polno prosjakov-invalidov. Civilno ljudstvo izgleda zelo slabo, obleka razcapana. Jestvin v trgovinah ni dobiti. Za preprosto sobico v hotelu so za eno noč računali 11 rubljev.

Vojni dobički. Po vojnem davku sklepati je bilo v Budimpešti lani skupno 342 milijonov in pol vojnih dobičkov. Pripomniti je pa, da so na Ogrskem vojni davek plačali tisti trgovci in obrtniki, ki imajo na leto več nego 20.000 K dohodkov. Letos zadene vojni davek vse, ki imajo od vojne več kakor 10.000 K letnih dohodkov. Takih meščanov je v Budimpešti 35.000.

Veliki posveti v Berlinu. Avstrijski ministrski predsednik Clam Martinic in generalni major Höfer sta se mudila 18. in 19. jan. v Berlinu. Poglavitni vzrok tega potovanja je baje vprašanje prehrane.

Kako bodo na Nemškem pokrili vojne dolgove. Nemška vlada pripravlja nove obsežne davčne načrte, ki naj bi zvišali državne dohodke za 6 do 7 milijard. Uveden bo najbrž tudi enkratni davek (oddaja, rekviriranje) na premoženja, ki bo znašal četrtino do polovice imetja obdačenih oseb. Temu davku bodo podvržena le večja premoženja.

Potres. Na otoku Formoza je bil silen potres. Okrog 1000 hiš je razrušenih, ubitih do 300 oseb.

Dopisi.

Šempeter pri Novem mestu. Tudi iz naše občine je šlo lepo število fantov in mož braniti ljubo domovino. Nekaj se jih ne bo več vrnilo; med njimi sta tudi dva brata iz znane Bojančeve hiše (Zdinjavas). Prvi 19letni Anton je umrl lani 8. okt. v bojnišnici na Tirolskem, 24letni Jože je padel zadet od italijanske granate 28. dec. 1916. Hud udarec za hišo, tem hušji, ker je v istem letu smrt ugrabila tudi hišnega očeta.

Leđine nad Idrijo. Tukajšnja Marijina družba (Vrtec) je priredila na sv. Treh kraljev dan dobrotelno predstavo. Nastop mladih, a spretnih igralcev je vse iznenadil in zaslužil popolno pohvalo pri občinstvu. Žal da nimamo za take prireditve primerne prostora. Pri tej priliki nabrani prostovoljni darovi — okoli 40 K — so se obrnili v prid zlasti našim sirotam.

Vojska je pri nas že itak pobrala skoraj vse gospodarje od doma; sedaj je šlo še veliko mladeničev na rudniško delo v Idrijo, tako da bomo v bodoče še znatno hušje občutili pomanjkanje poljskih delavcev. — Padlih, pogrešanih in ujetih je doslej iz naše fare 15. — Prihujenih, nedavno novih zvonov pri nas še niso zveli, zato se tolažimo, da bo preje vsake konec, predno jih bodo pobrali. Bog daj, da bi bilo res!

Col pri Vipavi. V naši občini je od Božiča 1914 vedno okrog 600—1200 mož vojaštva. Dekletom in ženam na čast bodi priznava, da so ves čas ohranile dobro ima. — Pod orožjem večina v bojni črti je tukajšnjih domačinov 137. Doslej je že mrtvih 21, več pogrešanih, nekaj ujetih, drugi so na fronti med »želez-

nicma. Občina je podpisala 247.000 K V. vojnega posojila. Manjka vsakdanjega živeža.

Iz Istr. Po dolgem odmoru evo nas zopet! Veliko novega je, a kaj, ko je vse bolj žalostno. Mogoče je to vzrok, da nam je pero omahnilo. Vdignilo nas je spet trdno upanje, da po trpljenju mora nujno priti novo, očišče-no veselejšje življenje. Bog daj kmalu, kmalu!

1. Ljudsko gibanje v župniji Hrušica v letu 1916: rojenih je bilo 34 (druga leta 60 do 70); umrlo jih je (tu in v podgrajski kaplaniji) 48, druga leta okoli 80; poročen en sam par (v okrožju cele župnije 6 parov, druga leta okoli 50 parov); sv. obhajil je bilo prejetih 7000.

2. Župnija Hrušica s pregarsko kaplanijo vred je oddala v vojne namene zvonove v vrednosti 22.888 K.

3. V župnijski cerkvi je imel od 6. do 9. decembra duhovne vaje za »Marijino družbo« ž. g. Tumpej, misijonar iz Ljubljane. Bog daj blagoslovati! — V župnijo prihaja za družbo 45 »Bogoljubov« in precejšnje število »Domoljubov«.

4. »Hranilnica in posojilnica« v Podgradu kaže lep napredek: pred vojne z Lahi je imela 214.000 K dolga pri »Zvezi« v Ljubljani. Vrnila je vse in ima tam naloženih čez 200.000 K. Enako lep napredek se vidi pri mlekarni v Hrušici. Za mleko plačuje svojim članom po 50 vin. od litra kljub velikim režimskim troškom. Še bolj bi lahko napredovala, ko bi bilo več mleka in ko bi se vsi udje zavedali svoje dolžnosti ter dajali mleko mlekarji in ga manj doma prodajali. Sploh pa smo prepričani, da bo mlekarja in z njo združena posojilnica v Podgradu uspešno pomagala tem krajem prestopiti te strašne dni brez najtežjih posledic. To pa le, če bodo vsi udje zvestobo mlekarji držali in ohranili. Tu velja: zvestoba za zvestobo. Tistim neudom, ki vedno zabavljajo čez mlekarjo, češ, da je dolžna in da bodo morali udje plačevati, bodi enkrat za vselej javno povedano: mlekarja nima sedaj nobenih dolgov več. Tudi avtomobil je plačan.

5. Zima je tudi letos brez ledu. Skoraj ves december samo dež in prvo polovico januarja 1917 tudi. Za kmeta in njegovo polje to ni dobro.

Poročil se je 11. januarja 1917 v Hrušici c. in kr. narednik g. Jožef Valentič iz Hrušice št. 32, odklikovan z zaslužnim križcem s krono, z gđc. Marijo Lenardo iz Hrušice št. 18.

V zadevi moralnosti in pravosti med ženstvom je — kakor pravijo — neko županstvo sklenilo storiti odločne korake. Tega je bilo že zdavnaj treba in trda roka ne bo nikoli pretirala v tej zadevi. Mi še vedno čakamo, ali se bo kaj storilo ali nič.

Železniki. Dasi ima bela žena v teh žalostnih časih dosti posla po bojiščih, pa vendar le prevečkrat zamahne tudi v zaledje s svojo koso in pretirna ni življenja zdaj temu, zdaj onemu... V petek pred sv. Tremi kralji je bilo obhajilo. Ponesli so sv. popotnico v Zgornje Železnike v Strajnarijevo hišo. Zjutraj se je raznesla novica po trgu, da je splošno spoštovani čevljar Fr. Grošelj preminul. Kakor je živel, tako je umrl. Prekržal se je in z nasmehom na ustnih izdihnil dušo. Mir, ki ga je tako željno pričakoval, je dosegel; a ne minljivega, zemskega, temveč večni mir. Po dolni in po bližnjih hribih so ga ljudje dobro poznali vsled njegove prijaznosti in odločnosti, s katero se je vselej zavzemal za pošteno stvar. Tudi v občinskem zastopu in ob raznih volitvah se je mnogokrat izkazal neustrašnega boritelja za resnico in pravico. Zato je seveda imel dosti političnih nasprotnikov. A še več je imel prijateljev, posebno med revnejšimi sloji; saj je marsikomu pomagal v težavah s pametnimi nasveti, pa tudi dejansko. Koliko je imel prijateljev in dobrih znancev, je silajno dokazal pogreb. Neki mož je rekel o rajnem: »Priden je bil, dober je bil, zato ga je Bog poklical k sebi.« To naj bo zalujoči ženi in hčerka v tolažbo! Svetila mu večna luč!

Hamborn v Nemčiji. Tukaj se je 12. decembra 1916 smrtno ponesrečil v jami pri delu vrli Slovenec Jožef Pišek. Rajni je bil rojen v Smartnu pri Litiji leta 1857. Delal je neutrudno 30 let v Hambornu kot eden prvih slovenskih priseljencev. Za zvesto službovanje

je bil odlikovan s srebrno uro in diplomo. Ostal je sv. veri in jeziku zvest. Kot podpredsednik društva sv. Barbare je bil največje veselje pri slovenskih prireditvah. Osemnastkrat je romal na Kevlaer, velika božjo pot, pred dvema letoma pa v francoski Lurd. Varčen je bil vse dni, zato bi se bil lahko že odpočil od prenapornega dela; toda ni mu dalo, in tako ga je dohitela kruta smrt na strašen način; odtrgalo mu je roko in nogo v jami. Imel je lep pogreb. Dve slovenski zastavi in društveniki so ga spremljali, zraven pa še rudniška godba. Zapušča žalostno ženo, dve sinova, ki sta v vojski, in hčerko z rejenko. Odpočij se trpin od težkega dela!

Opomba uredništva. Več dopisov smo to pot morali odložiti do prihodnjega tedna, ker smo jih prejeli šele uprav pred zaključkom 4. številke.

Gospodarske stvari.

Gospodarski in tržni pregled.

Živina za zakol. Naši gospodarji imajo zdaj velike težave s starimi kravami. Prejšnje čase so na zimo take živali prodali. V pozni jeseni zmanjka paše, stara živina se ne redi več, vidno hujša in je vedno manj vredna. Tudi lani so hoteli kmetje te stare krave prodati, pa jih niso marali. Najrajši imajo povsod volji, telice in kvečjemu še mlade krave, torej živino, ki bi se še najboljše redila. S takim ravnanjem se dela velika škoda preskrbi ljudstva z mesom, ker se z malo množino krme, ki jo ima še kmet, veliko manj priredi, kakor bi se, če bi oddal stare živali. Izprožila se je tudi misel, da bi morali te stare živali poklati kmečki mesarji, saj morajo ti vzeti, kar se jim da. No, vzeti morajo tudi vojaki in po mesih kar se jim da. Ker je tam še večje pomanjkanje, naj se najprvo za te preskrbi. Na kmetih se v desetih letih toliko mesa ne poje, da bi oddali vse stare krave, kolikor bi jih bilo že zdaj oddati.

Delitev hrane. Nemški podtajnik Michaelis in predsednik žitnega zavoda priobčuje zanimive misli o gospodarstvu z žitom po vojski, ki so tudi za nas zelo velikega pomena, saj so naše razmere nemškim precej podobne. On pravi: Vsakemu odmeriti množino žita, je veliko breme. Popred jih je mnogo mislilo, da bi bilo najbolje, ko bi vlada vse pridelke razdelila. Zdaj so menda vse te sanje pustili. Vsaka splošna delitev hrane je skoro nevarna in krivična. Ni mogoče vsakemu dati, kolikor potrebuje. Ko bi tudi poskusili delavcem in mladini več dati, ko bi ločili deželo od mest, kar je pravično, da oni, ki so pridelali žito, sami najprej jedo, vendar ostane krivica: eden bo dobil preveč, drugi premalo. Kmet ne bo nikdar razumel, zakaj se vzame tudi manj vredno, pokvarjeno žito, katero je vedno živini pokrmil, in zakaj mora krmila dražje plačati, kakor so mu plačali dobro žito; kmetje bodo vedno nevoljni, da morajo oddati vse žito, ki ga sami ne porabijo, in še vseh otrobi ne dobijo nazaj. In vendar so te odredbe za prehrano vseh neobhodno potrebne.

Po vojski. Ljudje mislijo, da bodo po miru vse te težave izginile in bo vsak lahko kupil in použil, kar bo hotel in kar bo mogel. To upanje je prazno. Najbrž bomo še nekaj let po miru imeli le odmerjeni kruh in druga živila. Po vojski bomo najbrž imeli le ono hrano, katera bo doma zrastle. Kako je pa to mogoče? Veliko ladij je bilo potopljenih, prostora na ladjah bo malo in ta se bo moral porabiti za uvoz bolj potrebnih stvari. Le pomislite, kako primanjkuje bombaža, bakra, nikla, cina in drugih stvari. — Naša valuta bo po vojski oslabela, to se pravi, naš denar na tujem ne bo toliko veljal, kakor pred vojsko. Mogoče je tudi, da bodo sovražniki skušali z medsebojnimi pogodbami ovirati uvoz žita. Gotovo je, da so ob vojski povsod, tudi v Ameriki manj pridelali; povsod bo hrane manjkalo. Odkod torej žito vzeti? Morebiti bomo po vojski ravno mi še najboljše s hrano preskrbljeni.

S svojim pridelkom bomo pa vedno le težko izhajali. Zdaj se tudi zelo pozna, ker ni doma najboljših delavcev. Pripraviti se torej moramo dosti zgodaj tudi na te čase, država bo morala skrbeti, da bo vsak dobil le toliko živil, da bodo mogli vsi vsaj za silo izhajati, če bo tudi manj jela. Ker torej tudi po sklenjenem miru ne bo dosti več kruha, se moramo zatajevati, drug drugemu pomagati in posebno pri kmetijstvu vse moči napeti, da se obdržimo. — Po teh razmerah bo treba poljedelstvo uravnati. Spomladi bo treba to sojati, kar največ rodi, zlasti peso, krompir in veliko koruze, ki že sama dá veliko pridelka, zraven se pa lahko še fižol in buče notri posejejo.

Njiva odloči. Tudi na Angleškem se pečajo s tem vprašanjem. Poljedelski minister Prothers je rekel pred Božjem v zbornici: »Zdi se mi, da je Angleška oblegano mesto kakor Nemčija. Vojska se bo dobila ali pa izgubila na angleških njivah. Ni še rešeno vprašanje delavcev, katerih ni mogoče dobiti. Vsak dan iznajdejo nova sredstva rešitve. Najnovejša je misel, da naj država kmetom določi za kvartirer pšenice (2177 kg) 60 K. Obdelati se mora vsa zemlja. Toda kako bodo sejali in želi, če ni delavcev? Kako bodo kmete pregovorili, da bi več pšenice sejali, če jim obljubijo za kvartirer 60 K, ko jih že danes lahko 80 dobijo.« — Največji angleški časopis »Times« je pisal 1. dec. 1916: Splošno se prizna upravičenost najvišjih cen. Mnogo jih je pa vendar nasprotnega mnenja. Najvišje cene gotovo dosežejo, da se več blaga porabi in manj pridelava. Če bo mešan dobil 1 q krompirja za 14 K, ga bo več pojedel, kakor pri ceni 24 K. Če so visoke cene, bo kmet do skrajnosti napel svoje moči, da bi več pridelal, nizke cene ga puste brezbriznega: »Čemu bi se gnal samo za druge!«

Razno. V Kanadi so pridelali lani po uradnih podatkih 433.132'8 vagonov pšenice, 1. 1915 pa 1.042.296'8, torej le dve petini prejšnje žetve. — Na Angle-

škem hoče vlada vso kupčijo s turščico sama v roke vzeti. — V Švici so ceno žitu zvišali za 4 franke. Pšenični zdrob prodajajo po 70 vin.

Razglas c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem, s katerim se dovoljuje, da se smejo ob spodaj navedenih dneh prignati in prodajati plemenski prešiči in prešiči za rejo, in sicer: v političnem okr. Krško: dne 25. januarja 1917 v Radečah; 3. februarja 1917 v Krškem; 7. febr. 1917 v St. Jerneju; 24. febr. 1917 v Bučki; dne 1. marca 1917 v Škocijanu; 12. marca 1917 v Dernovem; 24. marca 1917 v Mokronogu; 26. marca 1917 v Kostanjevici; 5. apr. 1917 v Mokronogu; 12. aprila 1917 v St. Jerneju; 23. aprila 1917 v Radečah; 25. aprila 1917 v Bučki. — V političnem okr. Kranj: dne 3. febr. 1917 v Poljanah; 5. februarja 1917 v Kranju; 5. marca 1917 v Kranju; 30. marca 1917 v Cerkljah; 2. apr. 1917 v Kranju. — V političnem okr. Rudolfovo: dne 23. jan. 1917 v Rudolfovem; dne 5. februarja 1917 v Rudolfovem; dne 15. febr. 1917 v Kandiji; 5. marca 1917 v Rudolfovem; 15. marca 1917 v Kandiji; 2. aprila 1917 v Rudolfovem; 17. apr. 1917 v Rudolfovem. — V političnem okr. Kamnik: dne 20. jan. 1917 v Kamniku; 9. febr. 1917 v Mengšu; 24. febr. v Moravčah; dne 12. marca 1917 v Kamniku; 17. marca 1917 v Mengšu; 2. aprila 1917 v Moravčah. — V političnem okraju Črnomelj: dne 1. febr. 1917 v Črnomlju; 6. marca 1917 v Črnomlju; 3. aprila 1917 v Črnomlju. — Prignati oziroma prodajati se sme samo na oblastveno odobrenem sejišču. Druga živina se ne sme prignati. Prekupci in mešetarji izključeni.

Modra galica za škropljenje trt je c. kr. kmetijsko ministrstvo kranjski deželi za to leto toliko odkazalo, da je bodo imeli vinogradniki popolnoma dovolj. To državno galico bo razdeljevala c. kr. kmetijska družba v Ljubljani, in sicer le potom svojih podružnic, ali zadrug, županstev, oziroma drugih zanesljivih oseb, ki v imenu družbe prevzamejo razdeljevanje. Kmetijska družba posameznikom modre galice ne bo oddajala, ampak vsem le potom razdeljevalnih mest, pod katere posamezni vinogradniki spadajo, zato naj se takoj vsakdo v svojem domačem kraju pobriga, kdo bo modro galico tamkaj razdeljeval. Vsak kranjski vinogradnik brez izjeme bo letos imel pravico do 35 kg modre galice za vsak hektar vinograda, oziroma 3½ kg za vsakih 1000 trt. Cena modri galici bo 3-50 K za kg na mestu razdelitve ter nima razdeljevalec nobene pravice višjo ceno zahtevati, ker bo kmetijska družba vse stroške poplačala. Vsak naročnik na modro galico mora kupnino takoj v gotovini založiti. Vsa kranjski deželi odmerjena galica ne pride naenkrat, ampak v obrokih, zato jo bo vsak naročnik sproti dobival v tisti množini, kakor bo na razpolaganje. Za danes je pa zagotovljeno, da bo vsakdo imel dovolj galice za prvo škropljenje, ki je najvažnejše, in bo bržkone že meseca marca dovolj galice v rokah vinogradnikov.

Naklada: Večina štajerskega deželne-
ga odbora je proti glasu slovenskega in kr-
ščansko-socialnega odbornika sklenila na-
klado na vino, in sicer 9 K 50 vin. za hek-
toliter vina in 7 K 14 vin. za hektoliter vin-
skega mošta in vinske drozge. Slovenski
vinogradniki in slovenski poslanci Kmet-
ske zveze so na Dunaju in v Gradcu ugo-
varjali. Dosegli so toliko, da bo znašala
doklada na vino in vinski mošt, ki se ra-
bita za pijačo doma — samo polovico.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:**

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obre-
stuje po 4 1/4 % brez kakavega odbitka.

Kradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Pri zaprtju se ne sme zavzlivati nikako
črevo dražee, želodec slabere odvajalno sred-
stvo, marveč Fellerjeve želodec krepilne ne-
dražee, mlo odvajajoče Rhabarbara kroglice
zn. »Elsa-kroglice«. To rastlinsko naravno
želodčno sredstvo ima prednost pred vsemi
umetno narejenimi odvajalnimi sredstvi in
pred vsemi črevo dražejimi mineralnimi vo-
dami. Zavzvajajo jih rade tudi ženske in otroci.
Predvojne cene: 6 škatelj pošlje franko za 4 K
40 vin. lekarnar E. V. Feller. Stubica, Elsa trg
št. 16, Hrvatsko. Biti bi moralo vedno pri ro-
ki, ravno tako kot preizkušeni zanesljivi Fel-
lerjevi »Elsa-fluidi«. 12 steklenic franko za 6 K.
(ef)

Zvonovi se poslavljajo ...

Pri svetem Mihaeli
Zvonovi so zapeli,
zvonovi so zapeli
miló in žalostno.

Pa kaj, ko ni ne jutro
ne poldne, ne večer;
nobenega pogreba
ni videti nikjer! —

Zvonovi se poslavljajo,
na vojsko se odpravljajo,
in zadnjič nam pojó iz lín
v slovo in za spomin!

Zvonovi so potrjeni,
zvonovi posrebrnjeni. —
Oj ljubljani zvonovi,
oj srečni v službi novi!

Za fanti greste in možmi,
stan spremenite, kot oni:
Nam peli ste — zvonovi,
grmíte tam — topovi!

Sovražniku trepét in strah,
da bo pred vami bežal plah;
z junaki se združite,
mir, zmagó priborite!

Vide z Mirne.

Slike in črtice z bojišč.

Pismo iz Galicije.

(Piše poročnik Jože Barle.)

Bojišče, 8. I. 1917.

Danes sem hud, prav zares sem hud,
močno sem hud! Kako bi tudi ne bil? Vče-
raj, predvčerajšnjim, predpredvčerajšnjim
— nobene pošte! — Danes dobiš cel kup,
sem si mislil na tihem. Čakam, čakam —
nič! Celó preljudi »Domoljub« je izostal, ki
sicer vedno ob pondeljkih pride; kje se je
le zamudil? Najbrže ima veliko novic in
pozdravov iz domovine, pa težko nosi! —
Tolazim se, da mi jutrišnja vojna pošta
prinese toliko več; saj me menda še ni do-
movina popolnoma pozabila!

Danes ponoči smo tu dobili vse polno
snega — na cente in vagone! Sinoči je bil
strašen vihar; veter je žvižgal in tulil in
rjovel, da je bilo groza! Kdor tega ni do-
živel, si niti misliti ne more. Hvalil sem
Boga, da imam svoj stan pod zemljo, ker
v zemlji se vihar seveda nič ne čuti. —
Zjutraj vstanem, hočem iti ven, a vrata se
ne dajo odpreti. Sneg me je bil popolnoma
zametil. Čez dva metra globoki jarek, ki
pelje do mojega stanovanja, je bil do vrha
poln snega; rov, ki drži do mojega okenca,
in mi pošilja svetlobo, istotako zadelan s
snegom. Čez kako dobro uro začujem od
zunaj lopate; sluga je bil alarmiral moje
moštvo, da so me odkopali. Obdaroval
sem momce z zadnjimi cigaretami, ki sem
jih imel, in bili smo vsi veseli: momci in
jaz.

Ravno, ko to pišem, pokajo nad me-
noj šrapneli, da je veselje; po zraku žvižga
in poje in brni... Čudna muzika! Moja
postojanka je namreč zelo izpostavljena;
da, pokažem, le meziniec iz kritja, takoj po-
či šrapnel ali zaropota strojnica. No, jaz
se Moskalu prav od srea smejem, kajti
stropa mojega kritja ne prebije noben
šrapnel in ne prodere nobena krogla.

Te dni so Rusi imeli svoj Božič; spo-
znali smo že no tem, ker so prav prav
malo streljali. Na večer je sireljanje sploh
prenehalo! Mi smo kajpada bili oprezní,
če ni to le nevarna prevara. Toda ne; čez
malo časa smo začuli iz ruske postojanke
vbrano petje: pravoslavne božične pesmi.
Na ta način so Rusi slavili svoj sveti ve-
čer; izkazali smo spoštovanje njihovi po-
božnosti s tem, da nismo sprožili niti stre-
la. — V sredi noči — njihove svete noči
— zapazimo na kritju ob ruski poljski
straži cel venec gorečih sveč; nato pa zo-
pet petje. Tudi v tem slučaju nismo stre-
ljali, ampak jih pustili popolnoma pri mi-
ru! Saj je tudi od sovražnika lepo, da je
veren!

Kako se straža lovi.

Ako na fronti ni posebne delavno-
sti, si skušata sovražnika drug druge-
mu poloviti straže. Kako se lovi poljs-
ka straža? Ko si poljsko stražo izsle-
dil, proučiš natanko teren, dalje koliko
mož je straža močna, in kje stoji vojak,
ki pazi in preži. Glavno je, da se neopa-
žen približaš vojaku, ki stoji na straži,
ter ga presenetiš, da se mora udati, ne
da bi mogel oddati znamenje za alarm.
Pri tem imaš pa večkrat tudi smolo;

to pokažeta naslednja dva slučaja:

Nekega dne vidimo, da je sovraž-
nik premaknil poljsko stražo bliže proti
nam. Treba jo bo loviti. Se tisto noč
odrinemo na lov. Previdno se pripla-
zimo na 20 korakov; toda vojaka na
straži ni bilo nikjer. Mislili smo: golo-
vo so se Lahí čutili varne in niso po-
stavili stražnika. Malo se odpočijemo;
nakar sledi povelje: »Naprej!« Par sko-
kov — in bili smo v praznem strelskem
jarku.

Drug slučaj: Straža, ki smo jo lo-
vili, se je nahajala na strmem, skalna-
tem hribu. Ko se previdno priplazimo
do 30 korakov, oprezno se skrivajoč za
skalo, zapazimo stražnika, ki obrnjen
proti nam nepremično stoji in sicer s
puško v roki. Zdi se, da sanja o lepi
laški deželi. Od te strani je nemogoče,
da bi neopaženo prišli do njega; zato
skuša narednik z ostalimi od strani
priti do njega; jaz pa dobim povelje,
naj pazim nanj. Previdno pomolim
glavo iznad skale in ga vzamem na
muho. Kar naenkrat se stražnik zbudi
iz sanj, nese puško k licu in nameri v
isto stran, kamor je bil odšel narednik
s svojimi ljudmi. Jaz nisem smel zamu-
diti niti trenutka, drugače pade eden
izmed mojih tovarišev, zato sprožim.
Stražnik izgine. Pok pa je zbudil so-
vražnika. Hipoma oživi strelski jarek;
puške pokajo, ročne granate frčé nad
našimi glavami. Morali smo se kar naj-
hitreje umakniti. A. Kovač.

Tolazba v hudih časih.

O Gospod, brez tvoje volje
las ne pade mi z glave;
ti gotovo veš najbolje,
kaj pošiljaš mi gorje.

Ni trpljenja brez koristi,
ako nosim ga voljno;
voljo jači, dušo čisti —
in pripravlja pot v nebo.

Torej vse voljno bom nosil,
saj iz božjih pride rok;
enega samo bom prosil:
Ti moči mi daj, o Bog!

Vide.

Listek

Divja Barbka.

(Božena Němcova. — Posl. A. Z.)

(Dalje.)

Kočar, ki je tisto noč vsled županske-
ga povelja stražil po vasi, se je tudi pri-
duševal, da je tisto noč res strašilo in da
je strah prišel iz sosednjega gozda. Ljudje
so pomišljali, če bi se bil kdaj kdo obesil;
toda kaj takega ni nihče pomnil. Morda,
tako so menili, je pa tam kdo zakopal de-
nar, njegova duša pa zdaj nima miru in

išče, kdo bi jo rešil. Vsekrižem se je ugrabalo in govorilo o tem strašilu.

»Jaz tega ne verjamem,« je dejala Lizika, ko je še isti dan prišla k Barbki na pašnik v gozdu.

Pristavila je pa: »Bodi kakor hoče! Jaz sem za to hvaležna, kajti ta okoliščina me je vsaj za nekaj dni rešila sitnega gosta. Pisal je sicer stricu, da imajo žetev in jako veliko dela, da ga tedaj nekaj dni ne bo; ali jaz bi stavila glavo, da je gotovo že slišal o strašilu in se ga boji. On je sila strahopeten in ako hoče v župnišče, mora iti skozi župnijski gozd.«

»Naj ga tam sneg zapade, da ne pride več v Vestec. Rajši bi te videla na mrtvaškem odru, kakor s tem plešcem pri oltarju,« se je hudovala Barbka. »Jaz ne vem, kam je izgubila Pepca svojo pamet,

In Lizika se je milo razjokala.

Ko si je otrla solze, se je zopet nasmejnila in vsedla poleg Barbke na zeleno travo. Nato je dejala: »Saj se ni batil Jaz Oroslovu verjamem kakor ljubemu Bogu.«

Pri teh besedah je prišla Barbki na misel znana pesmica: »Ko bi slavček bila...« in začela jo je popevati. Toda ni ji šlo veselo naprej; do polovice je izpela, potem pa nagloma utihnila, kakor bi se bila nečesa ustrašila. Tudi v lice je zardela.

»Česa si se pa prestrašila, zakaj si prenehala?« je zvedavo vprašala Lizika. Ali Barbka ni odgovorila, zroč neprenehoma proti gozdu.

»Barbka, Barbka!« je žugala s prstom

gospod? — Barbka je buknila v smeh. »Bog me obvaruj!« je vskliknila. »Cerkovnica bi mi takoj prvi dan zavidala. Jožek je priden fant, toda za našo hišo ni. Ni ne za pastirja, ne za plug in za kolovrat sesti se mu tudi ne poda. Kvečjemu če bi ga dala v okvir pod steklo in ga gledala.«

Lizika se je smejala, kmalu pa je zopet vprašala: »Torej zares ne misliš kar nič na možitev?«

»Čuj, Lizika!« je rekla po kratkem preudarku Barbka. »Lani jeseni se mi je pogosto pripetilo, da sem pasla sama z Lišajem. Oče so imeli bolno nogo, niso mogli nanjo stopiti. Nekoč popoldne pasem; kar naenkrat se županova Breza in Žurejeva Šeka spopadeta in začneta hudo bosti. Tega nisem mogla pustiti, da bi žival besnela in se mesarila. Vzajem tedaj vedrico, tečem po vodo, da jima ohladim razvnete možgane. Preden sem se vrnila k čredi, pride iz gozda neki lovec, in vidič, kako se kravi koljeta, ju hoče razgnati. »Proč pojdite, proč!« vpijem nanj, »bom to jezo že sama razgnala. Pazite, da vas ne zagleda bik, ta je hud!« — Lovec se je obrnil; bil je zadnji čas, kajti bik ga je že srepo motril. Na srečo sta kravi zbežali, ko sem ju oblila z vodo. Komaj sem bika zadržala in pomirila. Oče bi ga ne bili udražali. Mene pa uboga, če mu le nažugam. Lovec se je skril v gozdu za drevo in je gledal; ko se je čreda zopet mirno pasla, je stopil na kraj gozda, kjer sem stala, in me vprašal, čegava sem in kako mi je ime. Jaz sem mu seveda povedala. Pogledal me je nato nekam čudno, privzdignil klobuk, se zahvalil za mojo obrambo in odšel. Potem sem ga še velikokrat videla, ali izpregovorila z njim nisem niti besedice ne, razen če me je mimogrede pozdravil.«

»Povej tedaj odkritosrčno,« pravi Lizika, »ako bi ta lovec rekel: Barbka, jaz bi tebe vzel za ženo — ali bi mu ti obljubila?«

»Kako pa to govoriš, Lizika? On name nikdar niti misli ne, kaj še, da bi me vzel. To so samo prazne sanje in besede. — Huš, huš, Plavka, kam pa tihotapiš — Lišaj, kjer pa se potikaš? — ali ne vidiš Plavke na njivi?« S tem hudovanjem je pretrgala Barbka besedo, skočila pokonci z mehke trate, da zavrne kravo. Kadar koli je pozneje Lizika začela govoriti o lovcu, se je Barbka temu vselej izognila ter zasukala pogovor na Oroslova; vedela je, da s tem odvrne Liziko od kakršnegasibodi predmeta.

Oskrbnik je bil nekaj dni pozneje zopet v župnišču. Nič ga ni cstrašilo; prišel je seveda podnevi. Tudi v župnišče je prišla govorica o strašilu; gospod župnik sicer ni veroval na take babjeverne čenče, vendar se mu je čudno zdelo, kaj bi to bilo. Nekaj podlage pa le mora imeti ta novica, kajti vsak tretji dan od enajstih do polnoči se je ta spaka sprehajala, kakor so to zatrjevali verevredni ljudje. Marsikomu je tudi zažugala, skozi okna pa je gledala mrtvaška glava. Ljudje so bili vsled tega tako preplašeni, da si po večni luči, razen drznejših mož, nihče ni upal črez praž. Obžalovali so svoje grehe, molili za duše v vicah, kratkomalo: strah pred smrtjo jih je pretresel. Gospod župnik je sicer govo-

ODKLONITEV.

Ententa:

»Če hočeš dober «kšeft» nar'diti, ponudeno blago je treba zavrnil.«

da te hoče v ta jarem vpreči; saj je drugače jako dobra!«

»Pepca res zame skrbi, da bi se mi dobro godilo, to je vzrok in zato ji tega ne zamerim; toda zeti ga ne morem — naj bo, kar hoče.«

»Tudi ne smeš; Bog bi te kaznoval. Gospodu Oroslovu si dala besedo, te ne smeš prelomiti. Veš, kako se pravi: Kdor obljube svete ruši, dvakrat gorje njega duši!«

»Jaz obljube nikdar in nikoli ne prelomim, ko bi trajalo tudi cela leta,« je trdila Lizika.

»Kaj pa, ako on ne pozabi?« de Barbka.

»Oh, Barbka, ko bi tudi mene pozabil, jaz bi tega oskrbnika vseeno ne vzela.«

Lizika. »Tebe nekaj moti in vznemirja, pa pred menoj skrivaš; to ni lepo od tebe.«

»Sama ne vem, kako bi povedala,« je dejala Barbka.

»Povej no, zakaj si se ustrašila, saj se ti ni ničesar batil Morda pa veš, kdo je bil v gozdu?«

»Morda graščinski lovec!« se je hotela izogniti Barbka.

»Saj ti prav dobro veš, kdo je bil; zastonj se nisi preplašila. Ali si mar zagledala strašilo?«

»Ne, ne, tega se nisem ustrašila,« pravi Barbka, se glasno nasmeje in hoče pogovor zasukati na kaj drugega. Ali Lizika je snovala dalje in končno naravnost vprašala: »Ali bi hotela vzeti cerkovnikovega Joškota, če bi ne hotel biti

ril na prižnici zoper praznoverje, ali govorica o strašilu ni ponehala.

Oskrbnik je bil ves preplašen in je vidoma obledeval; ako bi ga ne bila motila pohlepnost po zali nevesti in po bogati doti, bi ga gotovo ne bili več videli v župnišču. Hotel je pa čimprej izvedeti, na čem da je; zato se je pomenil s kuharico Pepco, in ko je imel od nje zagotovilo, se je odločil izpregovoriti jasno besedo tudi z Liziko, češ da bo potem takoj po žetvi poroka. Pepca je naznanila Liziki, da pride drugi dan gospod oskrbnik; pritiskala je nanjo, naj bo pametna in naj se odloči. Lizika je jokala in prosila tetico, naj jo ne sili v to nesrečo. Pepca se je vznevoljila. Iz Prage dalj časa ni bilo pisma; revica Lizika ni vedela, kaj bi počela. Zato se je posvetovala z Barbko; ta jo je potolažila in potrdila v sklepu, da vztraja; ali vse to še ni bila nikaka izdatna pomoč.

Napočil je drugi dan, ko dozdevna smrt ni strašila. Gospod oskrbnik je prišel snubit. Bil je lepo oblečen in ves nališpan. Pepca je kuhala in pekla že od ranega jutra, da gosta kar najbolje počasti; tudi vino je prišlo na mizo kot znamenje, da je ta dan imeniten. Barbka je bila tudi v župnišču in le njeni vzpodbudi se je posrečilo, da se je Lizika vsaj nekoliko premagovala. Ko je prišlo do vprašanja, je izjavila Lizika, naj pride gospod oskrbnik teden pozneje po odgovor. Upala je namreč, da dobi med tem pismo iz Prage. Oskrbniku odgovor z ovinki seveda ni ugajal, še manje pa hladna nevesta; videl je, da ni vse v redu. Ali kaj naj stori? Molčal je in zaupal Pepci, ki mu je bila naklonjena. Vzlic nevolji mu je teknila jed in pijača prav dobro; obraz mu je žarel.

(Dalje.)

Tedenska pratika.

Četrtek, 25. januarja: Izpreobrnjenje sv. Pavla. — Sv. Amand. — Sv. Pavla, vdova. († 404.)

Petek, 26. januarja: Sv. Polikarp, škof in muč. († 166.)

Sobota, 27. januarja: Sv. Janez Zlatoust, cerkv. uč. († 407.)

Nedelja (4. po razglaš. Gosp.), 28. januarja: Evangelij o viharju na morju. — Sv. Ciril Aleksandr. († 444.) — Sv. Karel V. — Sv. Julijan.

Ponedeljek, 29. januarja: Sveti Franc Sal. († 1622.) — Sv. Konstantin, muč.

Torek, 30. januarja: Sv. Martina, dev.

Sreda, 31. januarja: Sv. Peter iz Nole. — Sv. Marcela, vdova.

Solnce vzhaja ob 7. uri 41 minut, zahaja ob 4. uri 45 minut.

Luna, Prvi krajec dne 30. januarja ob 2. uri 11 minut zjutraj.

Sv. Janez Krizostom.

(† 407.)

Janez Zlatousti je bil sin polkovnika v Antiohiji. Oče ga je dal karmoč vsestransko izšolati; prav posebno se je Janez ukvarjal z umetnostjo govornišva. Izpočetka je nameraval živeti med svetom, kar naenkrat se pa odloči za duhovski stan. Izročili so mu pridigarsko službo v Antiohiji, ki jo je izvrševal z vsem ognjem več let, dokler ni bil posvečen za carigradskega škofa in patriarha.

Ker se je čutil poklicaneša, da kot škof odpravlja vse, kar je hudo in grešno, je tudi kar naravnost šibal nerodno življenje na dvoru. Vsled tega si je nakopal nevoljo cesarice Evdoksije, ki ga je spravila v pregnanstvo. Preden je sveti škof odotoval, je rekel svojim ljudem: »Velik vihar se zbira okoli vas; toda valovi niso v stanu pogoltniti ladje Jezusove. Smrt me ne plaši, z njo bom le pridobil; smrt je zame dobiček. Ali naj se bojim pregnanstva? — Čemu!? Ves svet je last Gospodova. Brez premoženja sem prišel na svet, in brez premoženja ga bom tudi zapustil. Ne strašim se pretenj, ne zmenim se za vabo sveta. Jezus je z menoj, koga naj se bojim?«

Ko so Krizostoma odpeljali, je bilo mesto Carigrad po potresu hudo razdeano; celo cesarska palača se je majala. Ljudje so smatrali to kot kazen božjo. Krizostoma so sicer poklicali iz pregnanstva, a je moral zopet mesto zapustiti in se podati na vzhodno obrežje Črnega morja. Toda do tja ni prišel, ker je poprej umrl. Zadnje besede, ki jih je tudi sicer večkrat izgovarjal, so bile: »Čast Bogu za vse!«

Sv. Krizostom je poslušalce največkrat opozarjal na veliko vrednost sv. maše. Da bi verniki raje prihajali k sv. daritvi, je okrašal nekatere nebitvene molitve, ki so bile poprej v navadi. To je storil v prepričanju, da ga ni koristnejšega opravila za čas in večnost, kakor če je človek pobožno pri sv. maši.

To in ono.

List iz zgodovine sedanje vojne. V listu »Reichspost« smo čitali storijo, ki jo je opisal neki gospodar iz Brna tako-le: »Pri meni stanuje dijak iz Švice; prejel je od svojih sorodnikov zavojček z darili. S pošto avizo gre na poštni urad, kjer mu mitniški uradnik izroči skatljico kondenziranega (strjenega) mleka pod pogojem, da ga bo sam použil in porabil, da torej ne bo naprodaj. Bilo je pa zraven pol kilograma kakao, ki mu ga pa uradnik ni maral dati, češ, da je »pod prepovedjo« in se torej mora ali nazaj poslati ali pa uničiti. Djak prosi, naj bi se kakao podaril vojaški bolnišnici, a se mu je reklo, da ni dovoljeno. Konečno je bil storjen sklep, da ima kakao, ki je imel sedaj 15 K vrednosti uničiti. Uradnik odpre vrata pri peči vrže zavojček v žerjavico in napravi zapisnik, ki ga je moral dijak podpisati. Tako dopoldne 11. januarja 1917 na mitniškem uradu v Brnu. Z velesposlovanjem P.«

Lovska. Pri mizi je sedelo več lovcev, ki so pač čez mero hvalili svoje pasje mrcine. Eden, ki je hotel vse prekositi, pravi: »Da boste videli, kako brihten je moj »belček«, da ima razum kakor človek in morda še več, vam povem to-le: Belček je navajen, da dobi vselej svojo jed, kadar sedemo k mizi. Zadnjič smo bili pa nanj pozabili in ni nič dobil. Kaj napravi? Skočil na vrt pa si izbere spominčico ter mi jo prinese med zobmi, češ, ne pozabi name!«

Za razvedrilo.

Velika sitnost. Prijatelj: »Kako vam je kaj, gospod baron? Kakor vidim, ste prav slabe volje.« — Baron: »Kajpak, če se človeku taku sitnost primeri!« — Prijatelj: »Kaj pa je?« — Baron: »Velik dobiček sem zadel v razredni loteriji in sedaj mi ne kaže drugega, kakor dolgovne poplačati!«

V knjižničarici. Nedorastla gospodična: »Prosim, dajte mi kaj... pikantnega!« (Knjičarica z opolzko vsebino. Op. ured.) — Knjičar: »Če želite kaj prav pikantnega, vam svetujem knjigo »Slovenska kuharica«. Tam so samo pikantne stvari, pa še lepe podobe zraven!«

Vprašanja in odgovori.

J. R. — Podmelo: Terjajte obleko pri kadru, kamor je bil Vaš sin poklican, ko je šel k vojakom. V tem slučaju bo »Ersatzbattillonskommando in Admont.«

J. L. — Fara na Kranjskem: Površina enega kvadratnega rala (orala ali joha) znaša 1600 kvadratnih sežnjev (kvadratnih klafter). En oral ima namreč 57546 arov, 1 ar = 27802 kvadratnih sežnjev. 1 kvadratni seženj = 3'6 m² (natančno 359665).

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 17. januarja: 6, 29, 81, 89, 11.

Linc, 20. januarja: 31, 55, 68, 88, 50.

Čajni izvleček

vino, žganje, vermut dobavlja
150 H. MORITZ, BELJAK.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vodušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vaspem na splošni počutek.

Ljudska knjižnica: »Kako sem se jaz likal«, spisal Jakob Alešovec. Obširna povest stane le K 3'60. Kdor se hoče tudi v sedanjem žalostnem času vsaj nekoliko razvedriti, naj kupi in čita ta Alešovec spis. Pisatelj nam slika z nepopisno hudo-mučenostjo in šaljivostjo svoje življenje od prve zavesti do konca »likanja«. Življenje-pis je tudi radi tega zanimiv, ker nam živo opisuje tedanje šolske razmere. Slovensko slovstvo nima nobenega spisa te vrste; brez dvoma smemo šteti Alešovca med najboljše in najoriginalnejše slovenske humoriste. Alešovecovi spisi so izšli v dobi narodne probe; ker so bili popolnoma razprodani, se je priredila na večstransko željo nova izdaja.

Hickmanns Geographisch-statistischer Universal Taschen Atlas je izšel pred kratkim v novem natisu. — Štatistika je stoprav med vojsko velikega pomena. Vprašamo se pri vsaki državi, kako je velika, koliko prebivalcev ima, kakšni so nje pridelki in kaj producira itd. Na vsa ta vprašanja nam dá pojasnila omenjena knjiga; lahko zato rečemo, da je najaktualnejša literarna publikacija na književnem trgu. Njena vsebina bo zanimala vsakega tudi najprostejšega človeka. Nudi zemljevide cele zemlje, seznanj nas z vladarji držav, s prebivalci, njih narodnostjo, vero, pridelki, z vodami, gorovji, pridelki, izvozom, prometom, oboroženostjo, zastavami in grbi in sto drugimi podrobnostmi, ki so vse v knjigi vsakemu razumljivo upodobljene. Knjiga ima žepno obliko, se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in velja vezana s poštino vred K 5'80.

SKRIVALNICA.

Vsi tožimo v tej vojni sili: So hudi časi nastopili; ni žita, moke, ne masti, prav res težko se zdaj živi. Še mleti mlinar ti ne sme, če po naredbah vse ne gre. Tu revež mlet je kontrabant, pa prišel kmalu bi na kant. Orožnik gledat krog je hodil, če kdaj skrivaj kolo bo sprožil. Nekoč je v mlinu ga zalotil, a ta se hitro proč je spotil. Pa dosti varno se ni skrili; najbrž ga hitro bo dobil.

Kdor svojih kurjih oces ne odpravi, napravi si vsako pot za trpljenje in slabi z bolečino tudi vse truplo.

Odstranitev kurjih oces brez bolečin

Je za vsakega res velika dobrota. Ne more se pa dovolj svariti pred porezanjem kurjih oces. Kako lahko se pregloboko zareže, ne da bi se opazilo, na noge pride vedno prah in nesnaga, in se tako kri zastupi, kar je imelo že čisto smrt za posledico. Kurja oca je možno odstraniti brez noža, lahko, hitro, in zanesljivo s **Fellerjevim turist, obližem z zn. „Elsa“** (obliž za kurja oca 1 K, v škatljah 2 K; ali **Fellerjevo turist, tinkturo z zn. „Elsa“** (tekoča tinktura za kurja oca, cena 2 K). Med tem, ko druga sredstva, kakor tudi rezanje, piljenje itd., odstrani samo vrhni del kurjega oca, korenino pa puste, vsled česar oca takoj zopet zraste, odstranilo gorenje navedeni izdelki kurja oca s korenino vred. Oba izdelka, kakor tudi prašek za odstranjenje telesnega pota in potu na nogah (cena 1 K) se naroča pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 16 (Hrvaško).

Avtomatična past

za podgane K 5-50, za miši K 4-60, lovi brez nadzorstva do 40 živali v eni noči, ne zapuste nikake sledi in se same zopet nastavijo. Past za ščurke „Rapid“ vjame na tisoče ščurkov v eni noči, po K 3-70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu. Poština 80 v. Izvoz. tvrd. Tintner, Dunaj III., Neulingg 26-L.

Deteljno seme,

suhe gobe, kumno, janež, repno, korenjevo, razna travna in druga domača semena, kakor tudi prazne vreče kupuje Sever & Uršič, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 3045

Izboren

nadomestek za pravo jedilno olje

za vsakovrstne salate, si vsakateri sam lahko pripravi, če kupi zavitek

Islandskega Caraghee-mahu

zavitek za 1 liter olja garantirano izbranega K 1-
zavitek za 1 liter olja najfinejše vrste K 1'30
zavitek za 2 litra olja najfinejše vrste K 2'40

Dobi se pri **M. Špenko** v Ljubljani, Kopitarjeva ulica, kakor tudi že pripravljen tekoč nadomestek olja za takojšno uporabo 1 liter K 2- (Tekoč nadomestek olja se po pošti ne pošilja.) Poštna naročila in denarne pošiljke naj se pošiljajo na **IVAN DEŽMAN, Kopitarjeva ul. 6**

Edino dobri in solidni stroji so samo

„Gritzner“ in „Afrana“

Prednosti: kroglični tek, biserni ubod (Perlistich), Pouk o vzevju in krpanju brezplačno v hiši. Edina tovar. zaloga šivalnih strojev

Josip Peteline
Ljubljana

blizu franc. mostu, 3. hiša za vodo.
Kletna garancija.

Družba sv. Petra Klaverja 1886

mladenke.

večje slovenske in mogoče tudi nemškega jezika, da pomaga v pisarni »Odmeva iz A. lke« v Ljubljani, Pred škofijo 8, pri dopisovanju in ekspediciji in ki se obenem tudi lahko in zanesljivo razume v priprostem knjigovodstvu. Stanovanje in hrano dobi v podružnici imenovane Družbe. Služba je delo gorečnosti za duše, ne vsled časnega dobička, in oglašila brez vzornega spričevala in priporočila od strani preč. duhovščine, oziroma domačega g. župnika, se ne sprejemajo. Treba se je obrniti na zgoraj imenovani naslov. 157

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo »rujavo mazilo«. Mali lonček K 1'60, veliki K 3- porcija za rodbino K 9-. Z uporabnim navodilom se naroča pri: 158

Dr. E. Fleschs Kronen-Apothek, Raab (Győr), Ungarn

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
Ljubljana, Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe. 2. vse premično blago, mobilije, polske orodje, stroje, živino, zvonove in enake, 3. vse poljske pridelke, žita in krmo. 4. zvonove proti prelomu, 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživljanje in druge kombinacije in proti neugodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za delovno in življenjsko zavarovanje, od katere ima tudi doživetni odber kranjski podružnico.

Varnostni zalogi in udnine, ki so znašale l. 1912 K 673.551'17, so poskočile koncem l. 1913 na K 735.147'17. Teda, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolj bo rastele zaloge.

Ponudbe in pojasnila daje ravnanstvo, glavno poverjenstvo v Celju in na Preseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki. Čeno primerne, bitra centev in takojšnje izplačilo.

Ne puščajte otrok samih, da se požari enajljo!

1440

Ne puščajte otrok samih, da se požari enajljo!

Vaši prašiči

morajo biti kmalu debeli in tolsti, krave morajo dati več mleka, kokoši več jajec, ako jih krmito redno s

Barthelovim klajnim apnom

primešanim h krmi. 5 kg za poskus K 450 od Dunaja, 50 kg za K 36 od zaloge Mari-bora proti predplačilu. Cene neobvezne.

Miha Barthel & Co.

Dunaj, X/1. Siccardsburg 44. (Tvrđ. ust. 1781)

Razširja te „DOMOLJUBA“!**Kranjska deželna združnica v Ljubljani,**

n. a. dež. življ. in re. in. poz. in jamst. zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neopodna in jamska zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Udeležba na dividendah pri življenjski zavarovanju po prvem letu.

Stanje zavarovanj konec 1914 K 173.490.838

Stanje gar. londov konec 1914 K 48.732.227

V letu 1914 se je izplačalo zavarovancem na dividendah čistega dobička K 432.232-61

Kjer hamerna skleniti življenjsko zavarovanje veljavno škrti za vojno zavarovanje, naj se v istino koristi oluce do gori in menarce podružnic.

Prospekti zastoni in poštnine prosto.

Sposobni zas opnik se sprejme po najugodnejšim pogoji.

Marije Terezije cesta 12.

100 litrov zdrave domače pijače osvježujoče, dobre in zelo gasajoče si lahko vsak sam priredi iz malimi stroški. V saloti se snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprove mete, muškatele, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skaziti se na more. Ta domača pijača se lahko pije polni hladni pozimi tudi vroča namesto ruma ali šaganja. Snoviznatan, navodilom stanejo K 10* fran. po povzetju **JAN GROLICH** drožerija pri angelo, BRNO 641 Morava.

500 kron v zlatu če ne odpravite kreme Grolich s znaven spedačojm milom vse solnčne pege, maroge, solnčne opekline, ogorca, obrazne rdečice itd. in ne obrniti kožo mila dostno svežo in nežno. Cena K 5*75 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 16*-, 6 porcij K 30*70. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila.

JAN GROLICH, drožerija pri angelo, Brno 641, Morava.

Dijamanti za rezanje stekla za steklarje in domače rabe.

Št. 1 za steklo v oknih K 3*50. — Št. 2 za nav. močno steklo K 5*90. — Št. 3 za vse vrste brušenega stekla K 8*10. — Št. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in za zrcala K 11*70. Povzetje 55 vinar. več. Za resno in solidno blago namči **JAN GROLICH**, drožerija pri angelo, BRNO 641 Morava.

Framydol je sredstvo za pomirjanje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2*70.

Rydyol je rožnatavoda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2*45. Povzetje 55 vinar. več. Naslov za naročila:

JAN GROLICH, drožerija pri angelo, Brno 641, Morava.**MILCO**

dobivate v Specijalni trgovini za milo

Milan Hočevnar

Ljubljana, Sv. Petra c. 26.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je **mojsirsko delo urarske umetnosti!**

Razpošilja se po povzetju Neugajajoče **zamenjam!**

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoni in poštnine prosto.

Zlate uro zastoni!

Natančneje v krasnem ceniku, ki se pošlje zastoni in poštnine prosto.

Tako sodijo vse stranke. Gisoč takih pisem vam lahko pokažem.

Po letih se ni popravila potrebna.

*Moji znanci so zelo iznenačeni da ona kovinasta ura, katero sem pri Vas kupil K 4*10, še ni bila popravična in gre vedno dobro. Pošljite mi sedaj ravno tako za morega nečaka. Vsoto K 4*16 pošljem istočasno po pošti nakaznici na Vas*

Vas najlepše pozdravljam Skaričev ozi Krapini. Franc Mlinarič, pos.

Vse ure so natančno preizkušene!

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Svetovna razpošiljalnica

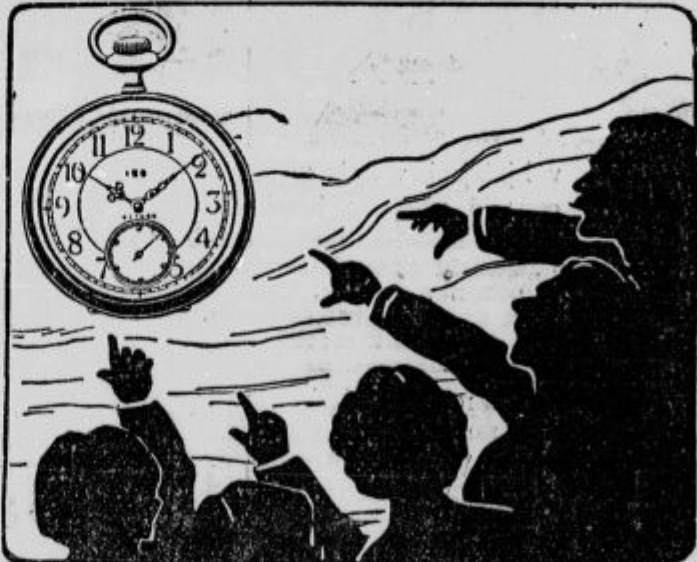
Lastna protokolirana tovarna ur v Švic.

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 1.

Nobene podružnice.

Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur.

Nobene podružnice.

**Dobri brivski in
lasestrižni aparati**

I. a. britev iz
srebra - akla K.
350, 4, 5; var-
nostni brivski
aparati, poniki
K 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Zamena dovoljena
ni denarnaj. Po-
šilja po povzetju ali
predplačilu c. in kr.
dvojni založ. JAN
KONRAD, izvoz-
na trgovina, Brück
št. 1701, Češko. 112

**Kuverte s firmo,
pisma,
račune itd.**izvršuje natančno
po naročiluKatoliška
tiskarna
v Ljubljani.**Razpisuje se služba
organista in cerkvenika**

Kje, pove uprava časopisa pod št. 52

8 vinarjev
(za 1 dopis.) Vas
stane glavni co-
nik, ki se dopo-
lje na zahtevno
brezplačno.

Prva toverna ur
Jan Konrad
c. in kr. dvar. zal. Brück 1654 (Črka.)

Nikl ali jekt. ure na sidro
K 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Nikl ali jekt. ure na sidro
K 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Nikl ali jekt. ure na sidro
K 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

500K
Vam
plačam
kako Vu-
sin kurjih očes, brada-
vie in trde kože tekoni
3 dni s korenino brez
bolečin ne odpravi
RIA-BALSAM.
Cena lončku z imitativ-
nim pismom K 1.50, 3
lončki K 4.00, 6 lonč-
kov K 6.50.
Kemény Kasehan
(Kassa) I., postni predni
1 19 Ogrsko.
100.000 rabvalnic.

Naroča te sobotnega, Slovenca

Ustanovljeno leta 1893.

Uzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega.
Zunanjim vlagateljem so za pošl-**4 1/2 %**ljanje denarja na razpolago brez-
plačno položnice poštne hranilnice.

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7 1/2, 15 ali 22 1/2 let, pa tudi izven
odsekov proti poljubno dogovorjenim odplačilom. — Dovoljujejo se ranžijska
posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali proti poroštvo.
Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem 1. 1915 K: 519.848.40. Deležnikov je bilo kon-
cem 1. 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 K.

Nacelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stolni kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

B. Remec, c. kr. profesor v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Ivan Delenc, c. kr. profesor v Ljubljani; Zajo Albin, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Anton Kralj, taj-
nik Zadrugne zveze v Ljubljani; dr. Merhar Alojzij, gimn. profesor v Ljubljani; dr. Jakob Mohorič, odvet-
niški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Lapež, odvetnik v Ljubljani; Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani;
Anton Sušnik, c. kr. g. profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik,
prot. bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimn. prot. v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, kneten v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Krlež, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Čadež, katehet v Lju-
bljani; K. Gruber, c. kr. in. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; Avguštin Zajec, c. kr.
nad. revident in posestnik v Ljubljani.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Nikakega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“
lajša bol pri vseh zobih kakor tudi
pri najhujših, revmat. zobnih bole-
činah, kjer so odrekli vsa sredstva. Pri
recepšu denar nima! Cena K 1.50
3 tube K 4.00, 6 tub K 6.50. — Nikake
zobne priloge več. Srečno bele zobe
dosežete z XIKIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena
K 8, 30. K 5. KEMENY, Kasehan I., pošt. pr. 12-Z, 18 Ogrsko.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavarovanjem

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta šte. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko
cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so po-
polnoma varno naložene, ker poso-
jilnica daje denar na varna posestva
na deželi in v mestih.

brez odbitka rentnega davka, katerega pla-
čuje zavod sam za svoje vložnike, tako da
dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone
50 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi
po pošti in daje za njih vplačilo na razpo-
lago poštne položnice. Sprejema tudi vloge
na tekoči računi ter daje svojim zadružnikom
posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez
nje na osebni kredit proti poroštvo ali
zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se
eskomptujejo najbolje.

4 1/4 %

Rezervni zakladi znašajo okroglo
kron 800.000. — Stanje hranilnih
vlog je bilo koncem leta 1915
23 milijonov kron.

